

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

registrator@msb.se

Remissvar avseende förslag till Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om anmälan av utländska direktinvesteringar i vissa samhällsviktiga verksamheter

TechSverige har beretts tillfälle att lämna ett remissyttrande över rubricerat ärende (ärendenr MSB 2022-07200).

TechSverige är en bransch- och arbetsgivarorganisation för företag inom techsektorn med drygt 1 400 medlemsföretag – som sammantaget har närmare 100 000 medarbetare i Sverige. TechSverige ingår i förbundsgruppen Almega och i Svenskt Näringsliv.

TechSverige delar regeringens bedömning att det behövs ett regelverk som skapar förutsättningar för att förhindra utländska investerares strategiska förvärv av företag vars verksamhet, information eller teknik har betydelse för Sveriges säkerhet. Den säkerhetspolitiska situation som Sverige befinner sig i ställer ett högt anspråk på alla systemets aktörer, om detta råder inget tvivel.

Lagen i sin helhet saknar fortsatt tydliga tröskelvärden. Det vill säga även mycket små uppköp omfattas. Det i kombination med att förändringar i ägarandelar i vissa intervaller också är anmälningsskyldiga bidrar till att ett stort antal helt oproblematiska förvärv måste anmälas. Det omfattar en anmälningsskyldighet för alla investeringar som faller inom berörda verksamhetsområden oavsett investerarens nationalitet. Det vill säga även svenskar eller investerare från andra EU-länder kommer behöva anmäla förvärv. För att minska de administrativa bördorna vid transaktioner av mindre värde har Almega föreslagit att tröskelvärdet i 1 kap., 2 § bör ökas från 5 miljoner kronor till 25 miljoner kronor. Detta skulle avsevärt minska antalet transaktioner som omfattas av regelverket vilket skapar bättre förutsättningar för snabb och adekvat handläggning från ansvarig myndighet.

Den angivna definitionen av samhällsviktig verksamhet är verksamhet, tjänst eller infrastruktur som upprätthåller eller säkerställer samhällsfunktioner som är nödvändiga för samhällets grundläggande behov, värden eller säkerhet. Vad avser de förslag som nu läggs fram till nya föreskrifter om anmälan av utländska direktinvesteringar i vissa samhällsviktiga verksamheter är definitionen ”endast investeringar i sådan samhällsviktig verksamhet som kan utgöra en risk för Sverige säkerhet eller för allmän ordning eller allmän säkerhet i Sverige”. Denna begränsning är bra och relevant för att minska antalet investeringar som behöver anmälas men fortsatt måste det beaktas att kategorin ”samhällsviktig verksamhet” endast utgör en av flera kategorier.

TechSverige delar bedömningen att oacceptabla säkerhetsrisker ska hindras och att det kan komma att innebära att intresset av ett öppet investeringsklimat i vissa konkreta fall måste stå tillbaka till förmån för intresset av att skydda vissa verksamheter. I konsekvensutredningen (MSB 2022-07200) framgår det emellertid att över 100 000 företag kan komma att omfattas av föreskrifterna. Detta är fortsatt en ansenlig mängd företag varför anmälningsskyldigheten fortsatt kommer inkludera ett stort antal oproblematiska investeringar, med betydande administrativa kostnader för företag och granskande myndighet utan egentligt mervärde. Risken är också påtaglig för att detta skulle kunna ha en negativ inverkan på investeringar i svenska verksamheter. I konsekvensanalysen framgår det också att det inte går att göra en mer detaljerad analys av kostnaderna för berörda företag.

Då verksamheter som företag som är medlemmar i TechSverige upptas under flera områden, som listas i förslaget till föreskrifter, är det rimligt att anta att även en anseelig mängd av företag inom techsektorn kommer att inkluderas. De negativa konsekvenserna av lagstiftningen skulle då kunna slå mot en av Sveriges viktigaste sektorer och skada svensk konkurrenskraft – utan att ytterligare säkerhet uppnås.

TechSverige anser således att det kommande systemet för granskning av utländska direktinvesteringar måste skapa förutsättningar för att anmälningsprocessen hanteras mycket skyndsamt och att förfarandet förenklas för den enskilde investeraren och berört företag.

TechSverige understryker vidare behovet av informationsinsatser riktade till näringslivet. Detta gäller särskild techsektorn som utvecklas snabbt och i hög grad deltar i Sveriges internationella ekonomiska utbyte.

Systemets framgång kommer bygga på ansvariga myndigheters förmåga att snabbt och utan dröjsmål godkänna oproblematiska investeringar. Om denna förmåga inte föreligger utan flaskhalsar och förseningar uppstår måste ansvariga myndigheter omgående hemställa till regeringen om undantag för vissa grupper av investeringar. En utvärdering av ansvariga myndigheters handläggning och denna förordning bör därför ske under 2025.

Vissa av verksamheterna som omfattas i denna remiss omfattas även av andra slags processer för tillstånd och liknande. För att minska de administrativa bördorna för företagen måste tillståndsprocesserna som utförs av olika myndigheter samordnas så långt som möjligt.

För TechSverige

Christina Ramm-Ericson
näringspolitisk chef

Fredrik Sand
näringspolitisk expert